

והנה מתרצים בשם הגר"א שאם נדייק בלשון הגמרא אין כאן קושיא. דבמגילה הלשון היא אמר שמואל וכו' שנאמר קיימו וקבלו ובשבת הלשון היא דכתיב דבקרא זה יש כתיב ויש קרי ובשבת דרשו הכתיב ובמגילה דרשו הקרי. (וצ"ע שבשכונות לט,א דרשו כהא דשבת ושם איתא תלמוד לומר)

והנה יש לדקדק בדברי הגר"א דכנראה שהגמרא משמשת בלשונות אלו שלא בדקדוק. דרך משל - עיין **מגילה יז,ב** תנא מאה ועשרים זקנים וכו' ומה ראו לומר בינה אחר קדושה שנאמר וכו' ומה ראו לומר תשובה אחר בינה דכתיב וכו' דכתיב וישב אל ה' וירחמנו וכו' כנגד מפקיעי שערים דכתיב לאחר ברכת השנים דכתיב וכו' נעשה דין ברשעים שנאמר וכו' וכו'.

וכן יש להקשות מכתובות מד,ב כל מקום שנאמר נער אפילו קטנה במשמע ולכאורה הול"ל דכתיב דקאי על הקרי. וצ"ע.

דת משה ויהודית

הרמב"ם פכ"ד מאישות הי"א כתב ח"ל ואלו הן הדברים שאם עשתה אחת מהן עברה על דת משה יצאה בשוק ושער ראשה גלוי... או ששמשה מטתה והיא נדה או שאינה קוצה לה חלה או שהאכילה את בעלה דברים אסורים... דברים שאינן מעשרין והיאך יודע דבר זה כגון שאמרה פירות אלו פלוני כהן תקנם לי ועיסה זו פלונית הפרישה לי חלתה ופלוני החכם טיהר לי את הכתם ואחר שאכל או בא עליה שאל אותו פלוני ואמר לא היו דברים מעולם וכו' עכ"ל.

אמנם הטור באהע"ז (סימן קטו) כתב בזה"ל אלו יוצאות בלא כתובה העוברת על דת משה ויהודית ואיוו היא דת משה

עת לעשות גדול מזה עיי"ש בדבריהם. וביאור דבריהם שאין לו לסומא למנוע מלעבור על איסור זה של דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בעל פה במקום שאיסור זה מונעו מלימוד או מללמוד תורה. והנה עיין בתוס' תמורה יד,ב ד"ה דברי שכתבו בחד תירוצא שאיסור זה של דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בעל פה לא נאמר אלא על מה שכתוב בחומש ולא בנביאים וכתובים.

נמצא לפי זה שבמקום שהסומא יכול להביא אותה ראייה בלי דחיית האיסור אין לו לדחותו שאזרא לה ה"ע לעשות לה"י להתירו, ומשום הכי הקפידו רב ששת ורב יוסף שהיו סומים (עיין פסחים קטז,ב) להביא הראייה במקום שאותה הראייה שיש להביא מחומש. (ואע"פ שבברכות אמר כן רב אחא בריה דרב הונא משמיה דרב ששת לק"מ, שהי"ב אדם לומר בלשון רבו, ורב ששת הביא הראייה מקרא דהושע).

דכתיב - שנאמר

בשבת פח,א אמר רב אחא בר יעקב מכאן מודעא רבה לאורייתא אמר רבא אעפ"כ חזרו קבלה בימי אחשורוש דכתיב קיימו וקבלו היהודים קיימו מה שקבלו כבר, והקשו בתוספות (ד"ה אמר) מהא דמגילה ז,א גבי אסתר ברוח הקודש נאמרה דאמר רב יהודה אמר שמואל אי הואי התם הוה אמינא להו ידי עדיפא מדידהו שנאמר קיימו וקבלו היהודים קיימו למעלה מה שקבלו למטה ואמר רבא כולוהו אית להו פירכא לבר משמואל דלית ליה פירכא חזשנא דשמואל נמי אית ליה פירכא דרבא גופיה מוקי האי קרא לדרשא אחריתי ובפ"ק דהגיגה (י,א) גבי היתר נדרים פורחים באויר קאמר כולוהו אית בהו פירכא וחשיב פירכא הא דצריך קרא לדרשה אחריתי וכו' עיין שם.